

Δράση

για μια
Άλλη Πόλη

πολιτική εφημερίδα
ενημέρωσης και δράσης
για τα Βριλήσσια

Ιούλιος 2011
αρ. φύλλου 11

Ενα χρόνο μετά το μνημόνιο, οι αναζητήσεις της κοινωνίας μετατοπίζονται σε ολοένα και πιο σύνθετα ερωτήματα. Δεν εκκρεμεί μόνον η απάντηση σχετικά με το χρέος. Δεν είναι το πώς αυτό θα διευθετηθεί, αν θα πληρώσουμε, σε ποιο βαθμό και σε πόσα χρόνια, με ποιο επιτόκιο, υπό ποιες οικονομικές πολιτικές, με ποιους συσχετισμούς κλπ, αν θεωρηθεί εφικτή η αποπληρωμή του. Κυρίως απασχολεί, το πώς θα εξακολουθήσουμε να υπάρχουμε από εδώ και πέρα, πώς θα πορευτούμε ως χώρα, ως κοινωνία. Αυτό έθεσαν εμφαντικά οι συγκεντρώσεις στις πλατείες της χώρας, επικυρώνοντας οριστικά το διαζύγιο του λαού με το πολιτικό σύστημα, που συνεχίζει να μηχανορραφεί για την αναδίπλωσή του. Μέσα στη δυσανάγνωστη πραγματικότητα των ραγδαίων εξελίξεων, ο ριζοσπαστισμός ανασυστάται, αυτονομείται, («Τώρα μιλάμε εμείς!») και υπερβαίνει τα κάθε λογής καθηλωτικά διλήμματα, θέτοντας στο επίκεντρο τη Δημοκρατία, ως προϋπόθεση νοηματοδότησης και υπέρβασης της κρίσης.

Ένα χρόνο μετά το μνημόνιο, κάτω από τα αποκαϊδια που αφήνει η τρόικα, ένα καινούργιο Λαϊκό Κίνημα γεννιέται, ώριμο να ανιχνεύσει και να υπερασπιστεί τα όρια της ανεξαρτησίας του, την αυτοοργάνωση, την πληθωρικότητα, την αυτοδυναμία και τελικά την προοπτική του. Στο επίκεντρο η Δημοκρατία, όχι αυτή της δεκαετίας του '60 αλλά του 2011, αντίστοιχη με τα επίδικα των στιγμών.

Τηρουμένων των αναλογιών, το αίτημα αυτό, χαμηλόφωνα και διστακτικά, είχε διατυπωθεί νωρίτερα στην αυτοδιοίκηση. Η ουσία του «Δήμου», επενδυμένη με αμεσοδημοκρατικές πρακτικές και αφορμές κοινωνικοποίησης, καθιστούσε πάντα την αυτοδιοίκηση, προνομιακό χώρο για τη λαϊκή συμμετοχή. Στα Βριλήσσια, η

«συμμετοχή» υπήρξε θεμελιακό συστατικό συγκρότησης της «Δράσης». («Η συμμετοχή είναι προϋπόθεση» έγραφαν εξ αρχής οι αφίσες μας). Αλλά η απόσταση που έχει διανυθεί είναι πολύ μικρή μπροστά στις ανάγκες

“... κι όλα είναι συνειδητά”

που προκύπτουν. Πρέπει επαναλαμβάνουμε, να πάρουμε αποστάσεις από την εργολαβική αντίληψη για το δήμο (θα φτιάξουμε το ένα, θα φτιάξουμε το άλλο κ.λπ.). Δήμος είναι οι κοινωνικές σχέσεις ανάμεσα στους πολίτες. Είναι το πώς οργανώνονται και πώς υπηρετούνται αυτές οι σχέσεις. Όσο η οικονομική κρίση βαθαίνει, τόσο θα εξαντλείται το μοντέλο της μεσοστρωματικής πόλης, της πόλης φρούριο και ξενοδοχείο, για πολίτες, που αλλού εργάζονται, αλλού διασκεδάζουν, ψωνίζουν και εκπαιδεύονται, αλλού τελικά ζουν. Η πόλη θα εξανογκαστεί ν' αναδιοργανωθεί για να εξυπηρετήσει καθολικές βιοτικές ανάγκες των κατοίκων. Ζητούνται λοιπόν άμεσα αυθεντικές κοινωνικές και πολιτιστικές πρακτικές.

Κι όμως! Στα Βριλήσσια, η μεν δημοτική πλειοψηφία αρκείται να ευθυγραμμίζει σιωπηλά τους προϋπολογισμούς του δήμου στις κυβερνητικές εντολές, η δε μείζων αντιπολίτευση, ανερυθρίαστα, δημοσιοποιεί αναλύσεις περί του πόσο γέρασε ο πρωθυπουργός από την υπερπροσπάθεια διάσωσης της χώρας! Όσο όμως αυτοί οι θεσμικοί φορείς της αυτοδιοίκησης παραμένουν τμήμα του χρεωκοπημένου πολιτικού προσωπικού, μακριά από τις ανάγκες του λαϊκού κινήματος, μένει στα τοπικά κινήματα και στις αυθεντικές κινήσεις δημοτών να

ασχοληθούν με τα πραγματικά προβλήματα και τις δυνατότητες των δήμων. Να ανιχνεύσουν δρόμους και πολιτικές, που επενδύουν στην υπεράσπιση της αξιοπρέπειας και της ελπίδας των πολιτών. Και να ανταπεξέλθουν. Όμως κι' εδώ το κλειδί είναι η Δημοκρατία. Αυτός ο δημοκρατικός καταλύτης, ίσως γίνει η αφετηρία της επίγνωσης, όχι μόνο της αναγκαιότητας αλλά και της δυνατότητας, για μια άλλη κοινωνική προοπτική.

Ευτυχώς, ο απόηχος της πλατείας Συντάγματος φθάνει σε κάθε δήμο. Έστω αδυνατισμένος, φθάνει κι εδώ. Η αυτοδιοίκηση έχει τώρα μια νέα ευκαιρία, ταυτόχρονα μια υποχρέωση: Να εμπιστευτεί το ζωντανό λαϊκό κίνημα, εκεί, στο προσκήνιο, που παράγονται τα γεγονότα, να αποτελέσει μέρος του και να το εμπλουτίσει, συμβάλλοντας με τον τρόπο της, στην επαγωγή του.

ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

σελ. 4

Για την αναβάθμιση της εμπορικής ζώνης της Λ. Πεντέλης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

σελ. 7

Αβοήθητη η «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ»

Την Δευτέρα 27 Ιουνίου 2011, 8:30μμ
στο Πνευματικό Κέντρο (αίθουσα 'Μουσών')
Κισσάβου 11, Βριλήσσια

με ομιλητές τους

Γιώργο Δελαστίκ
Ευτύχη Μπισσάκη και
Δημήτρη Σεβαστάκη

συζητάμε για τις εξελίξεις

Πού πάμε ;

Σχέδιο πρότασης για την αναβάθμιση της εμπορικής ζώνης της Λ. Πεντέλης

Τα καταστήματα της Λ. Πεντέλης κλείνουν. Καταρχήν, ευθύνεται η οικονομική κρίση, μήπως όμως οι επιπτώσεις της ενισχύονται από τα εγγενή προβλήματα της συγκεκριμένης εμπορικής ζώνης; Οι οργανωμένες αγορές φαίνεται να αντέχουν καλύτερα στην κρίση. Δεν πρέπει μάλλον να κάνουμε κάτι; Αυτό το ερώτημα έθεσε η «Δράση» στη σύσκεψη των δημοτικών παρατάξεων που προκάλεσε τον Μάιο ο Εμπορικός Σύλλογος Βριλησίων για τα προβλήματα της Λ. Πεντέλης. Το πλαίσιο της πρότασης που καταθέσαμε, παρουσιάζουμε και στην εφημερίδα μας. Στόχος, η αναβάθμιση της εμπορικής ζώνης της Πεντέλης, ώστε να ωφεληθούν, τόσο οι δημότες όσο και οι επαγγελματίες της περιοχής. **Το εμπόριο στα Βριλήσσια άνθησε γιατί το στήριξε η γειτονιά, ο προαστιακός χαρακτήρας του δήμου. Γι' αυτό και πρέπει η γειτονιά να υπάρξει ξανά. Και γειτονιά σημαίνει πολίτες που περπατούν, συνεννιούνται με συμπολίτες τους, αποκτούν προσωπική σχέση με τους επαγγελματίες. Γι' αυτό χρειάζονται πρωτοβουλίες, όχι απλώς για τη διαχείριση της κατάστασης, αλλά για τη ριζική βελτίωσή της.**

Τα πλεονεκτήματα των οργανωμένων αγορών

Τα οργανωμένα εμπορικά κέντρα προσφέρουν υπηρεσίες που η εμπορική ζώνη της Λ. Πεντέλης δεν «αγγίζει» καν. Είναι προσβάσιμα και επαρκώς συνδεδεμένα με μέσα μαζικής μεταφοράς. Διαθέτουν χώρους στάθμευσης και παρέχουν προσπελασιμότητα και ποιοτικούς χώρους κυκλοφορίας για τους πεζούς και τα ΑμΕΑ. Είναι καλοσυντηρημένα και διαθέτουν ευταξία. Παρέχουν λειτουργική σήμανση και πληροφόρηση στο καταναλωτικό κοινό, δραστηριότητες για την δημιουργική απασχόληση των παιδιών. Διαφημίζονται κεντρικά μέσω διαχειριστή, ο οποίος και προβάλλει τις παραπάνω υπηρεσίες.

Οι αδυναμίες της Λ. Πεντέλης

Ποιά είναι η αντίστοιχη εικόνα στην εμπορική ζώνη της Λ. Πεντέλης; Η **προσβασιμότητα** είναι σχεδόν αποκλειστικά οδική, ενώ η σύνδεση με το σταθμό του Μετρό και του Προαστιακού είναι αραϊή και με καθυστερήσεις λόγω κυκλοφοριακής συμφόρησης, η οποία σε μεγάλο βαθμό προκαλείται από την ανεξέλεγκτη παράνομη στάθμευση. Δεν έχει προβλεφθεί οργανωμένος τρόπος **τροφοδοσίας των καταστημάτων**. Τα πεζοδρόμια και οι χώροι κυκλοφορίας είναι γεμάτα σοβαρές κακοτεχνίες, ενώ τα προκήπια βρίθουν πολεοδομικών παραβάσεων, γεγονός που οδηγεί σε μείωση της προσπελασιμότητας και σ' ένα **αφόρητο περιβάλλον για τον πεζό** και τα ΑμΕΑ.. Η σήμανση που παρέχουν (διαφημιστικές πινακίδες, επιγραφές) είναι μη λειτουργική και **παράνομη**, ενώ παράλληλα επιβαρύνει την προσπελασιμότητα και την οδική ασφάλεια. Δεν παρέχεται επί τόπου πληροφόρηση για τις υπηρεσίες του δήμου και για τα καταστήματα. Δεν υπάρχει μόνιμη και αποτελεσματική αστυνόμευση, η οποία θα επιμελείται την τήρηση των κανονισμών του δήμου και των νόμων γενικότερα. Δεν παρέχονται δραστηριότητες για τη δημιουργική απασχόληση των παιδιών. Η αγορά των Βριλησίων δεν είναι οργανωμένη κατά τρόπο κεντρικό, η διαφημιστική προβολή των καταστημάτων υλοποιείται εξατομικευμένα και άναρχα, επιβαρύνοντας οπτικά το αστικό περιβάλλον, μειώνοντας την προσπελασιμότητα και την οδική / πεζή ασφάλεια. Αυτά τα μειονεκτήματα επιχειρούμε να ανατάξουμε.

Αναβαθμίζοντας τον γραμμικό άξονα

Υπάρχει τρόπος να βελτιωθεί η κατάσταση; Η απάντηση, για όσους τουλάχιστον βλέπουν το ποτήρι μισογεμάτο, είναι ναι! Όπως όμως, η υποβάθμιση πραγματοποιήθηκε σε βάθος χρόνου, έτσι και η ανάταξη απαιτεί υπομονή, συνεργασία, συλλογική προσπάθεια και αμοιβαίες παραχωρήσεις από όλους τους εμπλεκόμενους, πρωτότυπες ιδέες και βεβαίως πόρους.

Τα εργαλεία υπήρχαν ανέκαθεν (δεν είναι άλλα από την τήρηση των κανονισμών, η συνεργασία ιδιοκτητών/καταστηματαρχών και οι πρωτοβουλίες του Δήμου. Αυτό που λείπει είναι η πολιτική και ιδιωτική **βούληση**.

Κανείς βέβαια δεν εμποδίζει τον οποιονδήποτε να οραματίζεται και να προτείνει ιδέες. Ωστόσο οι προσωπικές μας αντιλήψεις πρέπει να αξιολογούνται συνθετικά, να προσαρμόζονται στην πολεοδομική νομοθεσία και να εντάσσονται σ' ένα **κεντρικό σχεδιασμό**, ο οποίος και θα πρέπει να περιφρονείται. Αυτό είναι που λείπει! Προτείνουμε λοιπόν, αρχικά να εκπονηθεί μια μελέτη συνολικής αναβάθμισης της εμπορικής ζώνης, με **ανοιχτό αρχιτεκτονικό διαγωνισμό**, που θα στοχεύει στο να κατατεθούν ιδέες για την άρση των προαναφερομένων αδυναμιών. **Όχι άλλες αποσπασματικές λύσεις!**

Υπενθυμίζουμε, ότι από το 2007, εν όψει της διάνοιξης της Λ. Πεντέλης, η «Δράση» είχε επισημάνει ότι η δημιουργία ενός τέτοιου άξονα δια μέσου του αστικού ιστού και του ήδη διαμορφωμένου γραμμικού άξονα του εμπορικού κέντρου, θα δημιουργούσε προβλήματα, τόσο στη συνέχεια του αστικού ιστού, όσο και στην ίδια τη λειτουργία της πόλης.

Σήμερα γνωρίζουμε, ότι η Λ. Πεντέλης δεν διέθετε ποτέ την υποδομή δρόμου υπερτοπικής σημασίας. Η διαπλάτυνση της δρομολογήθηκε μόνο στα διοικητικά όρια του Δήμου Βριλησίων, πιθανόν κατά παράβαση του ισχύοντος Γ.Π.Σ., μιας και «δεν υπήρχε εξ' αρχής η ελάχιστη απαιτούμενη απόσταση από ρυμοτομική σε ρυμοτομική γραμμή για την τήρηση των σταθεροτύπων του

Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.». Έτσι, η **διαπλάτυνση μετέφερε χώρο από τους πεζούς στα αυτοκίνητα, περιορίζοντας το πλάτος των πεζοδρομίων** και ουσιαστικά (λαμβάνοντας υπ' όψιν τις πινακίδες, τους στύλους ΔΕΗ, ΟΤΕ, τις στάσεις λεωφορείων, την παράνομη στάθμευση στα προκήπια των καταστημάτων κτλ.), τα κατάργησε. Συνεπώς, ο πολεοδομικός διαγωνισμός ιδεών που θα πρέπει να προκηρύξει ο Δήμος, (να περιλαμβάνεται και ο ρόλος της πλατείας Ελευθερίας), είναι αναγκαίος για την αποκατάσταση της ενότητας του πολεοδομικού ιστού. (Στο ίδιο πλαίσιο αντιμετώπισης των πολεοδομικών προβλημάτων πρέπει να αντιμετωπιστεί και το ζήτημα της διαμόρφωσης της πλατείας των Άνω Βριλησίων σε κέντρο γειτονιάς, υπό την έννοια του χώρου που προάγει την τοπική κοινωνικότητα).

Παραθέτουμε ορισμένες ιδέες που θα μπορούσαν να αποτελέσουν παραμέτρους της μελέτης αναβάθμισης:

1) Η πρόβλεψη στην εμπορική ζώνη θα μπορούσε να βελτιωθεί με στοχευμένη **ενίσχυση της δημοτικής συγκοινωνίας** συγκεκριμένες ημέρες και ώρες και αποδυνάμωσή της στις υπόλοιπες, όταν δεν υπάρχουν ανάγκες να εξυπηρετηθεί. Η δημοτική συγκοινωνία θα μπορούσε να επικεντρωθεί στην διασύνδεση των περιοχών αμιγούς κατοικίας με τις περιοχές κοινωφελών χρήσεων (δημοτικά κτίρια, σχολεία, πλατείες, πάρκα, την εμπορική ζώνη, νοσοκομεία, ΚΑΠΗ κτλ.) και να αφήσει τη διασύνδεση του Δήμου με τα μέσα μαζικής μεταφοράς στον ΟΑΣΑ. Επειδή το κόστος λειτουργίας της δημοτικής συγκοινωνίας είναι σημαντικό για τις οικονομικές δυνατότητες του δήμου, θα μπορούσε αυτό να επιδοτηθεί σε κάποιο βαθμό από τους ίδιους τους χρήστες, (μέσω καθιέρωσης συμβολικού εισιτηρίου για τους μη δημότες και ετήσιας κάρτας π.χ. 50€, για τους δημότες, είτε από τους επαγγελματίες της εμπορικής ζώνης, μέσω καθιέρωσης ετήσιας συνδρομής υπολογιζόμενη αναλόγως του εμβαδού του καταστήματος και ίσως του είδους δραστηριότητας, είτε από διαφημίσεις εντός των λεωφορείων, όπου θα μπορούσε να υπάρχει πληροφόρηση για τα καταστήματα της πόλης, καθώς και αναρτημένες τρέχουσες προσφορές καταστημάτων. Για τη διαφήμιση αυτή τα καταστήματα θα μπορούσαν, είτε να καταβάλουν πρόσθετο της ετήσιας συνδρομής τους ποσό ή στην ετήσια συνδρομή τους να περιλαμβάνεται η δυνατότητα διαφήμισης ως παροχή. Για την αξιοπιστία ανταπόκρισης της γραμμής θα πρέπει να υπάρχει αστυνόμευση με σκοπό τον περιορισμό της παράνομης στάθμευσης.

Ένας εναλλακτικός τρόπος διαχείρισης της δημοτικής συγκοινωνίας, θα μπορούσε να είναι, μέσω της προώθησης εκ μέρους του δήμου της **κοινωνικής επιχειρηματικότητας**, δηλαδή μέσω της σύστασης εταιρίας από

συλλόγους του δήμου και την υπαγωγή της λειτουργίας της δημοτικής συγκοινωνίας σε αυτούς.

2) Θα μπορούσε να αξιοποιηθεί το θεσμικό πλαίσιο **για την ενοποίηση ακαλύπτων χώρων** και αυτό για τα **ενεργά οικοδομικά τετράγωνα**, τόσο στη Λ. Πεντέλης, όσο και στον υπόλοιπο δήμο. Η ανά οικοδομικό τετράγωνο ενοποίηση των ακαλύπτων χώρων των καταστημάτων και η παραχώρησή τους σε κοινή χρήση, μπορεί να αποδώσει στους δημότες σημαντικό **χώρο συνάθροισης και επικοινωνίας σ' ένα ενιαίο και αισθητικά αναβαθμισμένο αστικό περιβάλλον**, με οργανωμένους χώρους ανάπαυσης, πρασίνο, κυκλοφορίας, κεντρική σήμανση, με περίπτερα πληροφόρησης. Ταυτόχρονα χρειάζεται κατάργηση των τοιχίων, ανισοσταθμιών, παράνομων πινακίδων, εμπορευμάτων κτλ.) και πιθανόν πριμοδότηση των ακαλύπτων χώρων με πρόσθετο συντελεστή δόμησης.

3) **Όλες οι ιδιωτικές πινακίδες** εντός των προκηπίων και επί των στύλων φωτισμού, **πρέπει να αποξηλωθούν** και να προβλεφθεί χώρος οργανωμένης διαφήμισης για όλα τα καταστήματα, είτε με ηλεκτρονικές πινακίδες, είτε με ομαδοποιημένες επιγραφές. Θα μπορούσε ακόμη, να προβλεφθεί περίπτερο - ηλεκτρονικό κιόσκι, για την παροχή επί τόπου πληροφόρησης για τις υπηρεσίες του δήμου (δημοτική συγκοινωνία, κοινωνικές υπηρεσίες, αθλητικά τιμήματα, πολιτιστικές δραστηριότητες κτλ.) και τα καταστήματα (διαφήμιση). Για το κόστος εγκατάστασης και συντήρησής του, τα καταστήματα θα μπορούσαν, είτε να καταβάλουν πρόσθετο μιας ετήσιας συνδρομής ποσό ή στην ετήσια συνδρομή τους να περιλαμβάνεται και αυτό.

4) Αποτελεσματική αστυνόμευση θα έπρεπε να επιτευχθεί μέσω της δημοτικής αστυνομίας, ώστε να ελέγχεται η τήρηση των ωραρίων λειτουργίας των καταστημάτων, ο έλεγχος της παράνομης στάθμευσης, των τραπεζοκαθισμάτων, της παράνομης δόμησης των προκηπίων, του παραεμπορίου, της ηχορύπανσης κ.α..

5) Θα μπορούσαν να παρέχονται **δραστηριότητες** για τη δημιουργική απασχόληση των παιδιών, πχ. μέσω ενθάρρυνσης εμφάνισης μουσικών συγκροτημάτων ή μεμονωμένων μουσικών, θιάσων ή μεμονωμένων ηθοποιών κτλ. σε συγκεκριμένες ημέρες και ώρες, κατά τα πρότυπα των οργανωμένων εμπορικών κέντρων.

6) Θα μπορούσε να προβλεφθεί **σύστημα επιβράβευσης** των καταστηματαρχών, ενδεικτικά, με μείωση φορολογικών βαρών (ΔΤ, ΔΦ, ΤΑΠ) αρμοδιότητας του δήμου, με αντάλλαγμα πχ. την άρση κάποιων πολεοδομικών παραβάσεων και τη συναίνεση στις δρομολογούμενες πολεοδομικές παρεμβάσεις του δήμου.

7) Για την **ενίσχυση της δημοτικής στάθμευσης** θα μπορούσαν να ενοικιαστούν από το δήμο οι ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης επί της Λ. Πεντέλης και ακολούθως: Για τους εργαζόμενους των καταστημάτων, να προβλεπεται ετήσια συνδρομή για στάθμευση εντός χρονικών ορίων εργασίας της αγοράς. Για τους δημότες να παρέχεται η δυνατότητα για δωρεάν ή έναντι συμβολικού αντιτίμου δυνατότητα προσωρινής στάθμευσης μέχρι ενός χρονικού ορίου (πχ. 1 ώρα), πέραν του οποίου θα πρέπει καταβάλλεται κλιμακωτά ένα συμβολικό ποσό. Για τους λοιπούς κατοίκους, να προβλέπεται απ' ευθείας το προαναφερόμενο κλιμακωτό τιμολόγιο των δημοτών. Επιπρόσθετα, θα μπορούσε να εγκατασταθεί **σύστημα ελεγχόμενης στάσης** στην εμπορική ζώνη, με στόχο την προτροπή της ολιγόλεπτης στάσης (πχ. 15 λεπτά, όσο χρόνο θα χρειάζεται ο ελεγκτής για να βρισκείται κυκλικά στο εν λόγω σημείο). Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να καθορισθούν θέσεις στάθμευσης με αποκλειστική χρήση την τροφοδοσία των καταστημάτων.

Η παραπάνω πρόταση δεν είναι ίσως εύκολο να εφαρμοστεί. Είναι όμως μια πρόταση που θέτει οραματικά στοιχεία και διαμορφώνει τάσεις αλλαγής και όχι διαχείρισης της οικιστικής πραγματικότητας. Η Λ. Πεντέλης, μπορεί να γίνει ένας δρόμος που θα χαίρεται κανείς να τον περπατά, άξονας μια φιλικής και βιώσιμης τοπικής αγοράς.

Αναθεώρηση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου

Με αργούς ρυθμούς και μεγάλες καθυστερήσεις συνελπίστηκε η αναθεώρηση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου, το οποίο προβλέπει και ρυθμίζει ζητήματα που αφορούν στις μελλοντικές ανάγκες της πόλης. (κοινοφελείς χώροι, πολεοδομικά κέντρα, συντελεστές δόμησης, εμπορικές χρήσεις, κοινωνικός εξοπλισμός, κυκλοφοριακά κλπ). Αυτή την περίοδο οριστικοποιούνται οι προτάσεις που θα εισηγηθεί ο Δήμος στο Υπ. Περιβάλλοντος (ΥΠΕΚΑ) για να προχωρήσει η διαδικασία. Οι μελετητές που ανέλαβαν την εκπόνηση της μελέτης έχουν ολοκληρώσει τις προτάσεις τους και αυτές τέθηκαν σε δημόσια διαβούλευση και αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του Δήμου. Ωστόσο ένα έλλειμμα δημοκρατίας αναδείχθηκε στην όλη διαδικασία: Οι πολίτες δεν ενημερώθηκαν επαρκώς και συμμετείχαν ελάχιστα, μόνο σε ότι αφορούσε παρεμβάσεις που άγγιζαν ειδικότερα ιδιωτικά συμφέροντα. Και οι δημοτικές παρατάξεις απέφυγαν να αναδείξουν έγκαιρα τα ζητήματα και να καταθέσουν απόψεις για να συζητηθούν. Προτίμησαν να «κρύβονται» πίσω από τις θέσεις των μελετητών και να «ζυγίζουν» τις αντιδράσεις. Μόνο η «Δράση» δημοσιοποίησε από νωρίς τις θέσεις της. Δεν ισχυριζόμαστε ότι αυτές αποτελούν οδηγό επίλυσης για κάθε ζήτημα, διαθέτουν ωστόσο έναν κεντρικό προσανατολισμό. Το κυριότερο, όπως πάντα, αποτελούν προϊόν συλλογικών συζητήσεων της δημοτικής μας κίνησης. Είναι βολικό να ψελλίζει κανείς «ναι» ή «όχι» στις αίθουσες των δημοτικών συμβουλίων, είναι όμως καλύτερα να ανοίγει συζητήσεις για τα σοβαρά θέματα της τοπικής κοινωνίας, αυτός είναι ο ρόλος των δημοτικών παρατάξεων...

Ένα αρχικό σχόλιο

Αν το υφιστάμενο πολεοδομικό σχέδιο εφαρμόζονταν, (το προηγούμενο Γ.Π.Σ. έγινε το 1986 και τροποποιήθηκε το 1987 και το 1992), πολλά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η πόλη δεν θα υπήρχαν. Όμως οι κανόνες δεν τηρήθηκαν, με την ανοχή των εκάστοτε δημοτικών αρχών, υποχρεώνοντας σήμερα τους μελετητές να αναλωθούν σε διαπιστώσεις αντί να επικεντρωθούν στη διαμόρφωση του μέλλοντος. Έτσι, προτείνονται λύσεις, που λόγω της δυσκολίας εφαρμογής τους, (αφού καλούνται να άρουν παγιωμένες καταστάσεις), πιθανότατα θα καταλήξουν κι αυτές ευχολόγια.

Σε γενικές γραμμές από το Γ.Π.Σ. **απουσιάζει το κεντρικό νήμα**, ένα «όραμα», μια συνολική ιδέα για τη μελλοντική μορφή της πόλης. Έτσι και στην περίπτωση των Βριλησίων, θα απομεινει, ως ουσία και κινητήριος μοχλός της αναθεώρησης, η ένταξη μιας εκτός σχεδίου περιοχής -της περιοχής «Κρασσά»- στο σχέδιο. Ακόμη κι αν καμία από τις άλλες προτεινόμενες παρεμβάσεις του Γ.Π.Σ. δεν υλοποιηθεί, αυτή θα έχει δρομολογηθεί.

Περιοχή επέκτασης «Κρασσά»

Στην Ελλάδα, η έμφαση της πολεοδομικής πολιτικής είναι οι επεκτάσεις των συγκεκριμένων σχεδίων με την ένταξη περιοχών που έχουν οικοπεδοποιηθεί παράνομα. Οφείλουμε να παραδεχθούμε ότι αυτό δεν αποτελούσε μόνο κυρίαρχη πολιτική επιλογή «εκ των άνω», που απάλασσε το κράτος από την υποχρέωσή του να καλύπτει με οργανωμένο τρόπο τις στεγαστικές ανάγκες. Ήταν και κοινωνικό αίτημα «εκ των κάτω», γιατί η ιδιοκτησία γης λειτουργεί σαν σημαντικό συμπληρωματικό εισόδημα. Η πολιτική αυτή όμως, (που έρχεται σε αντίθεση με τους διακηρυσσόμενους στόχους του Γ.Π.Σ. ως προς την αιεφόρο ανάπτυξη), έχει αρνητικές συνέπειες, γιατί «καταναλώνει» ένα πολύτιμο φυσικό πόρο εν ανεπαρκεία, τη γη, χωρίς παράλληλα να εξασφαλίζει μια καλή οικιστική ποιότητα. Έχουμε μεγάλα σπίτια, μεγάλες βεράντες, αλλά όχι αξιοπρεπείς πόλεις. Αυτό συμβαίνει, επειδή οι μελέτες επέκτασης είναι υποχρεωμένες να συμβιβαστούν με μια ήδη διαμορφωμένη κατάσταση.

Κατά τους μελετητές, η περιοχή «Κρασσά», (135,90 στρ.) «έχει μεγάλες κλίσεις και διάσπαρτες δασικές εκτάσεις». Όπως οι ίδιοι εκτιμούν, έτσι όπως έχει διαμορφωθεί η κατάσταση, αν η περιοχή ενταχθεί στο σχέδιο, «μπορεί να ικανοποιηθεί μέρος των ελλείψεων της πολεοδομικής ενότητας 5», δεν αφήνεται δηλαδή, κανένα περιθώριο για περίσσεια χώρων υπέρ των γενικότερων αναγκών του προαστίου. Αυτή η διαπίστωση έχει τη σημασία της: **ο Δήμος πολεοδομεί μια εκτός σχεδίου περιοχή, (επιβαρύνοντας τα οικονομικά του), από την οποία θα μπορούσε να αντλήσει χώρους για κοινοφελείς χρήσεις, για να τους αναζητήσει στη συνέχεια σε πολυδάπανες απαλλοτριώσεις στην εντός σχεδίου ζώνη του προαστίου.**

Αυτό που δεν αναλύουν επαρκώς οι μελετητές, είναι ποιο θα είναι το συνολικό οικονομικό κόστος της ένταξης «Κρασσά» (αφαιρουμένων των εισφορών), ώστε να κατασκευαστούν οι αναγκαίες υποδομές (δρόμοι, πλατείες, σχολεία, δίκτυα, κλπ) και ποιο θα

είναι το περιβαλλοντικό κόστος **συνολικά** για την πόλη (πυκνότητα κατοίκων, αυτοκινήτων κλπ). Αυτή η παράλειψη δεν είναι τυχαία: Στην πραγματικότητα, οι υπολογισμοί είναι δύσκολοι, καθώς σε μεγάλο βαθμό παραμένει αδιευκρίνιστο το ιδιοκτησιακό και το δασικό καθεστώς της περιοχής. Βάσιμα λοιπόν δικαιούται κανείς να αναρωτηθεί: Κατά πόσο είναι **σε κάθε περίπτωση** εφικτή και σκόπιμη, η πολεοδομική του «Κρασσά» με τεχνοκρατικά κριτήρια; Και γιατί τότε αυτή προωθείται από τις παρατάξεις εξουσίας;

Οι μελετητές άφησαν στο Δημοτικό Συμβούλιο να επιλέξει ανάμεσα σε 3 δυνατά ενδεχόμενα (Μάρτιος 2009): Να περιληφθεί η περιοχή «Κρασσά» στο Γ.Π.Σ. α) **ως περιοχή απόλυτης προτεραιότητας**, β) **ως οικιστική, στο μεγαλύτερο τμήμα της και γ) ως οικιστική περιοχή στο σύνολό της** «με πολύ χαμηλό κλιμακωτό ανώτατο σ.δ., κάλυψη και ύψος, ώστε να παγώσει η μελλοντική δόμησή της». (συντελεστής δόμησης 0,3, χαμηλή κάλυψη και ύψος, υποχρεωτική στέγη περιορισμένου ύψους και πλήρη κατοχύρωση των δημοτικών εκτάσεων). Όμως η πρόταση που τελικά συζητήθηκε, αφορούσε ένα 4^ο σενάριο, αυτό της οικιστικής περιοχής με **μέσο** συντελεστή δόμησης 0,5, χωρίς πρόβλεψη για την κάλυψη, τη μορφή και το ύψος των κτηρίων και χωρίς καμία αναφορά στις «χαμένες» δημοτικές εκτάσεις!

Δεν υποστηρίζουμε ότι τα πράγματα στον «Κρασσά» πρέπει να μείνουν ως έχουν. Ωστόσο μια υπεύθυνη πρόταση θα απέβλεπε, όχι μόνο στην αποκατάσταση της πολεοδομικής τάξης στην περιοχή αλλά και σε ένα συνολικότερο όφελος για την πόλη. Σε τι συνεισφέρει άραγε στο σύνολο της κοινωνίας των Βριλησίων η αποστέρηση κρίσιμων εκτάσεων για την κάλυψη του κοινωνικού εξοπλισμού που έχει ανάγκη η πόλη; Θεωρούμε λογική την αναγνώριση της παγιωμένης κατάστασης, αλλά έως εκεί! Η επιλογή μιας «άνευ όρων» πολεοδομικής της εκτός σχεδίου περιοχής δείχνει πως μέλημα των υποστηρικτών της είναι η **εγγραφή υπεραξιών** για τους «ιδιοκτήτες» της, υπό το πρόσχημα της επίλυσης των προβλημάτων όσον, πριν δεκαετίες, αναζητήσαν εκεί στέγη. Έτσι κι αλλιώς, το επιχείρημα των «κοινωνικών λόγων», (ενώ πρόκειται για τακτοποίηση ατομικών αναγκών), παντού και πάντα, γι' αυτό το σκοπό χρησιμοποιήθηκε.

Πάρκο Μαρίας Κάλλας (Ναυτική Βάση)

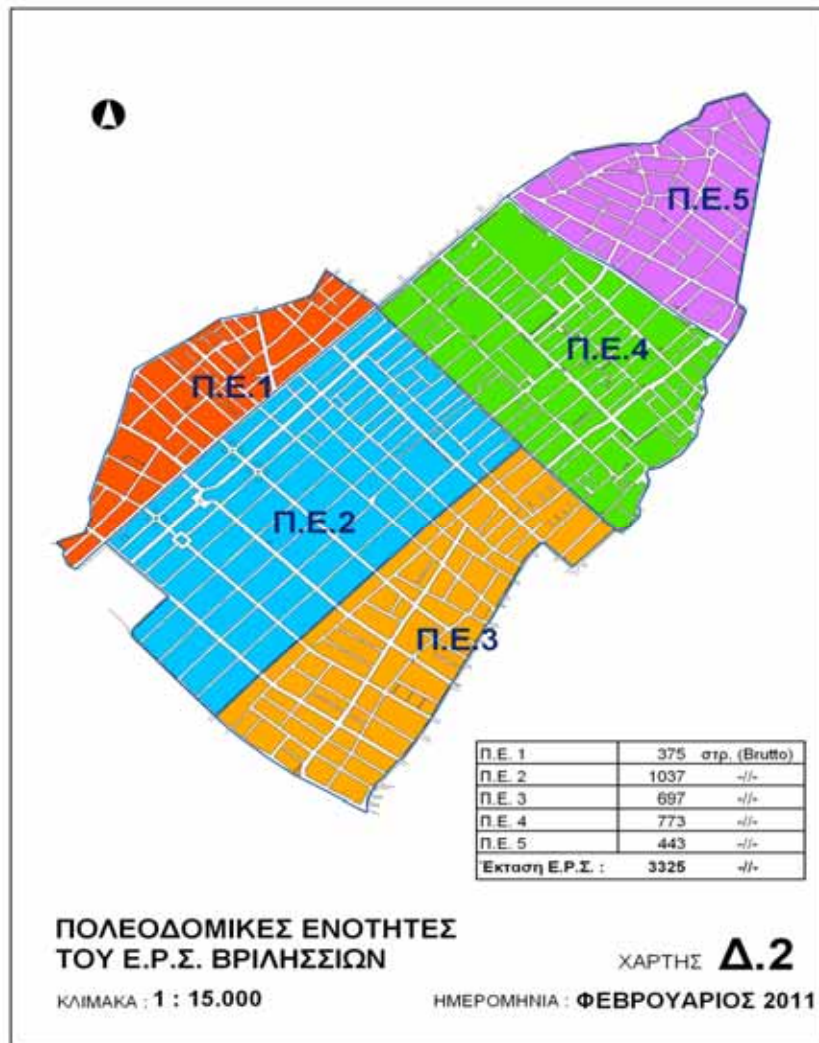
Συμφωνούμε με την πρόταση των μελετητών για «χώρο πρασίνου προοριζόμενου για τη δημιουργία χώρων συνάθροισης, αθλητικών και πολιτιστικών εγκαταστάσεων», αλλά **δε συμφωνούμε** με τη χωροθέτηση ανοιχτού κολυμβητηρίου και θερινού κινηματογράφου. Η Ναυτική Βάση πρέπει να διατηρήσει ή μάλλον να ανακτήσει τον χαρακτήρα ενός **πάρκου πόλης**. Την ίδια ακριβώς θέση διατηρούμε και για το πάρκο «Μ. Θεοδωράκη» (**ΤΥΠΕΤ**), απέναντι σε κάθε σκέψη «αξιοποίησής» του.

Δημαρχείο στο Ο.Τ.365

Η γνωστή από τις ιδιωτικές αθλητικές εγκαταστάσεις δημοτική έκταση των 9,40στρ. της οδού Μητροπούλου, είναι χαρακτηρισμένη **στο ισχύον** Γ.Π.Σ. ως χώρος Διοίκησης (δημαρχείο), Πολεοδομικό Κέντρο του Δήμου και Κοινοφελών Χρήσεων. Συμφωνούμε να διατηρηθεί αυτό ο χαρακτήρισμός, ωστόσο ο χώρος να αξιοποιηθεί **κατά προτεραιότητα** ως χώρος άθλησης και **συμπληρωματικά** ως χώρος διοίκησης, με τον απαραίτητο υπόγειο χώρο στάθμευσης. Η διατύπωση που επιλέγεται στην πρόταση των μελετητών μας προϋποθέτει για το αντίθετο: «**Η άμεση αξιοποίηση του χώρου αυτού, σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα, είναι αναπόφευκτη για την ανέγερση νέου κτιρίου Δημαρχείου, υπόγειου χώρου στάθμευσης, ισόγειου κλειστού χώρου άθλησης, μόνιμης δημοτικής αγοράς, κοινοφελών χώρων κλπ.**».

Υπόγειο γκαράζ απορριμματοφόρων!

Το Ο.Τ. 444 (Αναπαύσεως και Πεντέλης) είναι χαρακτηρισμένο στο ισχύον πολεοδομικό σχέδιο ως **χώρος στάθμευσης** οχημάτων του Δήμου. Η μελετητική ομάδα

δα του Γ.Π.Σ. προτείνει την μετατροπή του σε χώρο πολιτισμού (πχ. κλειστή αίθουσα κινηματογράφου) ή αθλητισμού (κλειστός αθλητικός χώρος). Συμφωνούμε με αυτήν την επιλογή, ιδιαίτερα για πολιτιστικές χρήσεις, καθώς πρόκειται για οικοπέδο που βρίσκεται σε κεντρικό σημείο της πόλης και στην είσοδο των Άνω Βριλησίων. Όμως οι μελετητές, μεταφέρουν τη χρήση που προηγούμενος είχε το Ο.Τ. 444, στο Ο.Τ. 388, προτείνοντας τη δημιουργία **υπόγειου** γκαράζ απορριμματοφόρων κάτω από το ανοιχτό γήπεδο ποδοσφαίρου του Δήμου! Η «Δράση» διαφωνεί πλήρως με αυτήν την επιλογή. Δεν είναι μόνον το ότι η χωροθέτηση τέτοιων χρήσεων πρέπει να γίνεται σεβαστή, ώστε οι κάτοικοι να γνωρίζουν πού επιλέγουν να εγκατασταθούν, ούτε το γεγονός, ότι σ' αυτήν την περίπτωση, υπήρχε χαρακτηρισμένος τέτοιος χώρος, αλλά δεν υλοποιήθηκε η χρήση του. **Η αντίθεσή μας είναι στην κατασκευή οπουδήποτε υπόγειου γκαράζ για τα αυτοκίνητα του Δήμου!** Θεωρούμε εξωφρενική την αντίληψη ότι μπορούν να σταπαλούνται τέρστιοι πόροι για να σταθμεύουν απορριμματοφόρα! Ίσως θα πρέπει να εξεταστεί, ως πιο πρόσφορη λύση για τη χωροθέτηση αυτής της χρήσης, η περίπτωση του νότιου τμήματος της περιοχής «Κρασσά».

Γκαράζ και στην οδό Πάρνηθος.

Προτάθηκε η κατάρτιση τμήματος της οδού Πάρνηθος μεταξύ των οδών Γράμμου και Λ. Πεντέλης, για την κατασκευή πολυώροφου γκαράζ υπόγειων και υπέργειων ορόφων, επιφανείας 2278 μ², χωρητικότητας, έως 300 οχημάτων, που θα εξυπηρετεί τους επισκέπτες των καταστημάτων της Λ. Πεντέλης και μελλοντικό σταθμό του μετρό. Δεν θεωρούμε χρήσιμο το γκαράζ, αν αυτό απευθύνεται στον μόνιμο κάτοικο-χρήστη των καταστημάτων της Λ. Πεντέλης. Αντίθετα, μπορεί να είναι χρήσιμο στους εκτός προαστίου χρήστες υπηρεσιών. Αυτό θέλουμε; Συχνά η δημιουργία γκαράζ επιβαρύνει την κυκλοφοριακή συμφόρηση, λόγω προσέλκυσης «ξένων» οχημάτων. Μάλιστα η «αναπόφευκτη» εμπλοκή των ιδιωτικών κεφαλαίων, δημιουργεί μια αντίφαση: το κίνητρο για τη δημιουργία του γκαράζ, δεν είναι πλέον η ανακούφιση από το πρόβλημα της στάθμευσης, αλλά η εκμετάλλευση της έλλειψής της! Όσο περισσότερη κυκλοφορία δηλ., τόσο το καλύτερο! Στην περίπτωση πάλι, της κατασκευής γκαράζ στο πλαίσιο λειτουργίας ενός νέου σταθμού μετρό, η δημιουργία θέσεων στάθμευσης δεν μπορεί να είναι επί πληρωμή, γιατί τότε καταργείται η έννοια της δημόσιας συγκοινωνίας! Η μόνη περίπτωση που θεωρούμε συζητήσιμη την κατασκευή γκαράζ, είναι στο πλαίσιο της πρότασης της «Δράσης» για την Λ. Πεντέλης, όπου η κατασκευή του συνδέεται με την υποχρεωτική του χρήση από τα καταστήματα που δεν διαθέτουν σήμερα τις προβλεπόμενες από το νόμο θέσεις στάθμευσης. ☑

Τα περιθώρια στενεύουν...

➤ Το 2010 ο Δήμος Βριλησίων διέθεσε το 37,4% των τακτικών εσόδων του στην αποπληρωμή τοκοχρεολυσίων, δέσμευση που ακυρώνει κάθε αναπτυξιακή δυνατότητα τα επόμενα χρόνια (από ίδιους πόρους). Οι **οφειλές** ήταν 5.035.000€. Το σύνολο των τακτικών εσόδων που βεβαιώθηκαν ήταν 13.466.485€.

Τα στοιχεία αναλύονται ως εξής: Τοκοχρεολύσια για δάνεια της δημοτικής επιχείρησης: 290χιλ.€ (δάνεια 369χιλ.€ και 557χιλ.€). Τοκοχρεολύσια για δάνεια του Δήμου 1.34εκ.€ (δάνεια 7,2εκ.€). Πληρωμές δαπανών προηγούμενων ετών 3,4εκ.€ (περιλαμβάνονται οι επίσημες δόσεις του χρέους 2,2εκ.€ προς την ΕΥΔΑΠ και οι οφειλές σε προμηθευτές).

➤ Περικολές πόρων της Αυτοδιοίκησης

Το 2010 περικολήθηκαν 1,836εκ.€! Δόθηκαν: 984.445€ λιγότερα απ' ό,τι το 2009 από κρατικές επιχορηγήσεις (πόροι ΚΑΠ), 212χιλ.€ λιγότερα από ΣΑΤΑ (πόροι Συλλογικής Απόφασης Τ.Α.), 640χιλ.€ λιγότερα από το πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ. Δηλ., **ο ρυθμός των περικοπών ήταν καταγιστικός**, φαινόμενο που θα ενταθεί το 2011.

➤ Κατά 19% λιγότερες οι επιχορηγήσεις του Δήμου στα Νομικά Πρόσωπα .

Ο Δήμος θα διαθέσει εφέτος 140χιλ.€ αντί 181χιλ.€ στις σχολικές επιτροπές, 450χιλ.€ στον «Πολιτιστικό & Αθλητικό Οργανισμό Βριλησίων», όταν πέρσι δόθηκαν 400χιλ.€ στο Πνευματικό Κέντρο και 235χιλ.€ στον Αθλητικό Οργανισμό, δηλ. 635.χιλ.€. Θα δώσει 800χιλ.€ επιχορήγηση στον «Οργανισμό Κοινωνικής Προστασίας & Αλληλεγγύης», όταν πέρσι δόθηκαν 650χιλ. στους Παιδικούς Σταθμούς και 250χιλ. στα ΚΑΠΗ, σύνολο 900χιλ.€. Επομένως συνολικά, ο Δήμος θα διαθέσει για υπηρεσίες 1.390εκ.€ αντί 1.716εκ.€ το 2010, δηλ. 326χιλ.€ λιγότερα, μείωση 19%!

➤ Κυνήγι για φόρους και τέλη.

Παρά την οικονομική κρίση, ο Δήμος Βριλησίων προσδοκά εφέτος περισσότερα έσοδα από εισπραξη τελών! 100χιλ.€ έναντι 77χιλ.€ πέρσι από τέλη επί των εσόδων των καταστημάτων, 150χιλ.€ έναντι 92χιλ.€ το 2010 από τέλη διαφήμισης, 850χιλ.€ έναντι 589χιλ.€ το 2010 από φόρο ηλεκτροδοτούμενων χώρων. Τα συνολικά έσοδα από **λοιπά** τέλη, δικαιώματα και υπηρεσίες προϋπολογίζονται σε 2,475εκ.€ έναντι 1,176εκ.€ που εισπράχθηκαν το 2010. Αν αφαιρεθεί το επισφαλές ποσό των 600χιλ.€, που είχε συμπεριληφθεί πέρσι στον προϋπολογισμό ως περιβαλλοντικό τέλος σε μεγάλες επιχειρήσεις (και ουδέποτε εισπράχθηκε) και αντίστοιχα 1.12εκ.€ που μπήκαν εφέτος με την ίδια αιτιολογία, προκύπτει ότι τα πραγματικά έσοδα από τέλη που ζητούνται εφέτος είναι 1.35εκ.€ έναντι 576χιλ.€ του 2010! **Αύξηση 135%!**

➤ Σταματούν οι επιχορηγήσεις στους αθλητικούς συλλόγους.

Στον προϋπολογισμό του 2010 ήταν εγγεγραμμένα 170.000€ για τις ανάγκες των συλλόγων, από τα οποία τελικά διατέθηκαν 55.000€, ενώ το 2011 προβλέπονται 5.000€!

➤ Οι δημότες, κύρια πηγή εσόδων για το Δήμο.

Το 57% των εσόδων του Δήμου προέρχονται από εισφορές δημοτών και επιχειρήσεων. Το σύνολο των εσόδων του Δήμου το 2010, (τακτικά και επιχορηγήσεις), ήταν 21.515.179€. Από αυτά, τα πραγματικά, αν αφαιρεθεί το χρηματικό υπόλοιπο της προηγούμενης χρήσης (2.464.811€) και οι «εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων» 1.949.492€, ήταν **17.100.876€**. Από αυτά πάλι, 6.919.275€ αφορούσαν σε ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα (καθαριότητα, νερό), 1.167.967€ σε λοιπά τέλη (Τέλος Ακίνητης Περιουσίας), 666.263€ στο φόρο ηλεκτροδοτούμενων χώρων 82,295€ σε προσαυξήσεις-πρόστιμα, 529.275€ σε έσοδα Π.Ο.Ε. (παρελθόντων οικονομικών ετών) και 378.278€ σε έσοδα από απλήρωτες οφειλές. Δηλαδή, συνολικά το 2010 9.743.353€, δηλ. **το 57% των συνολικών εσόδων του Δήμου προέρχονταν από τέλη.**

➤ Οι κρατικοί πόροι (ΚΑΠ) συνέβαλαν στα έσοδα κατά 4.273.887€ και οι έκτακτες επιχορηγήσεις για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών κατά 653.271€, δηλ. σύνολο κρατικών πόρων 4.927.158€, ποσοστό **28,81%** των εσόδων του Δήμου.

➤ Ποσοστό 1,47% των εσόδων του 2010 εγγράφησαν από δανεισμό (250.719€), ενώ περίπου 1.9εκ.€, ποσοστό **11,12%** των εσόδων, προήλθαν από τη χρηματοδότηση έργων του ΕΣΠΑ που εξασφαλίστηκαν στο πλαίσιο του τεχνικού προγράμματος.

Κριτική στον προϋπολογισμό του 2011

Του Γιάννη Τσούτσια

Προϋπολογισμός μνημονίου.

Ο προϋπολογισμός καταρτίστηκε σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Εσωτερικών και ουσιαστικά στηρίζεται στους όρους του μνημονίου που έχουν τεθεί στην αυτοδιοίκηση. Οι περικοπές των ΚΑΠ (Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι) και των ΣΑΤΑ θα οδηγήσουν το Δήμο στη δυσκολότερη, μέχρι σήμερα, χρονιά. Σε εποχή κρίσης και ύφεσης, καμία προετοιμασία δεν έγινε σε επίπεδο υπηρεσιών. Στην κοινωνική πολιτική δεν προβλέπονται κονδύλια για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών των δημοτών. Τα έργα οικολογικής ανασυγκρότησης, παραλείπονται. (Αγνοήθηκε πρόταση της «Δράσης» για τη μελέτη και πιλοτική εφαρμογή προγραμμάτων κομποστοποίησης στο Δήμο μας). Η διοίκηση αντιγράφει την κυβέρνηση: περικόπτει από τις κοινωνικές δαπάνες και προσδοκά αυξημένα έσοδα από φόρους και τέλη.

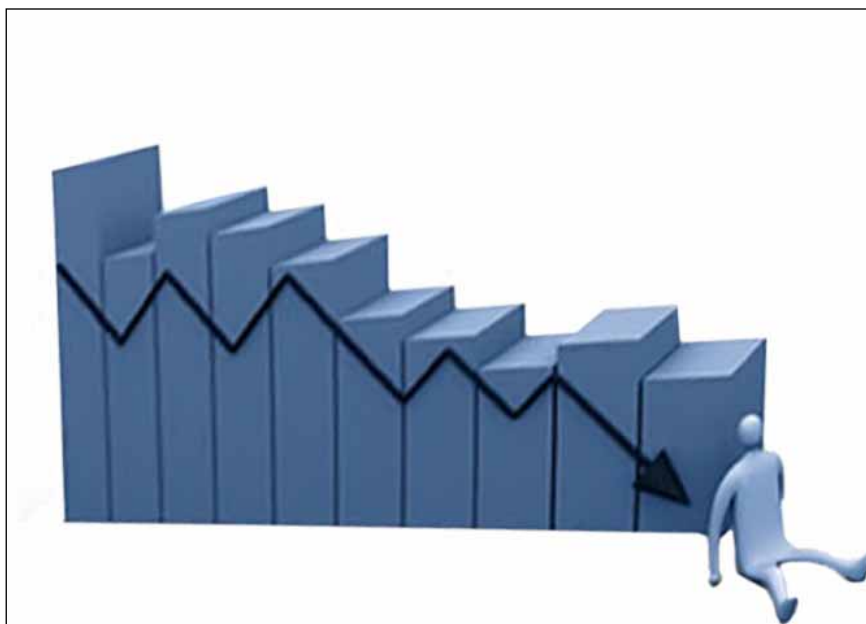
λείο της και ενημέρωσε τις δημοτικές παρατάξεις ένα εορταστικό τριήμερο πριν την αποφασιστική συνεδρίαση για να τα επεξεργαστούν. Εννοείται, για τους φορείς της πόλης και τους δημότες, δεν υπήρξε κανένας ρόλος. Κι' όμως: **Η κρίση υπογραμμίζει τη σημασία των διαδικασιών.** Μια «άλλη» διοίκηση, θα άνοιγε έγκαιρα και διάπλατα συζητήσεις για τον προϋπολογισμό, (χρόνος υπήρχε από τα τέλη του 2010), θα έβαζε την τοπική κοινωνία σε ενεργοποίηση, συμμετοχή, αφύπνιση, πού βρισκόμαστε, τι επιλέγουμε, ποιες άμυνες συγκροτούμε, τι συναποφασίζεται. Ακόμη κι' ένας ελλειμματικός προϋπολογισμός θα ήταν προτιμότερος, αν η τοπική κοινωνία επέλεγε η ίδια τους αναγκαίους περιορισμούς...

Γενικότερα, έχουμε επισημάνει: Ποιοι δικαιούνται να «διαγνώσουν» εκ μέρους των δημοτών τι χρειάζεται; Απ' αυτήν την άποψη, ο προϋπολογισμός αντανακλά

ελλιπή δεδομένα, καθώς δεν αποτυπώνει τις προτεραιότητες της τοπικής κοινωνίας. Είναι ένας προϋπολογισμός χωρίς στόχους, γεγονός που αποτυπώνεται στο πλέον αδιάφορο Τεχνικό Πρόγραμμα των τελευταίων δεκαετιών. Ένας προϋπολογισμός πρόχειρος, που αναμορφώθηκε λίγο πριν αρχίσει η συζήτησή του, αφού τότε η διοίκηση διαπίστωσε ότι δεν είχε προβλέψει τη χρηματοδότηση της δημοτικής συγκοινωνίας!

Ζητείται προσανατολισμός!

Ο Δήμος χρειάζεται έναν εναλλακτικό προϋπολογισμό. Έναν προϋπολογισμό σε αντίθετη

Τεχνικό πρόγραμμα

Στο τεχνικό πρόγραμμα δεν μπορεί να γίνει καμία κριτική. Γιατί ουσιαστικά δεν υπάρχει! Ότι απέμεινε, είναι συνέχεια του 2010, καλού έτους σε ότι αφορά τις απορροφήσεις πόρων (γι' αυτό και η «Δράση» το είχε υπερψηφίσει). Εφέτος περιλαμβάνονται μόνον έργα που είχαν δρομολογηθεί. Χαρακτηριστικά, η «Δράση» επέλεξε να προτείνει ένα έργο, την κατασκευή πεζογέφυρας στην οδό Αναπαύσεως για την ασφαλή διέλευση των μαθητών των σχολείων, αλλά και αυτό θεωρήθηκε δαπανηρό. Δεν έχουν προβλεφθεί ούτε οι «συνήθειες» παρεμβάσεις, όπως οι **δενδροφυτεύσεις** σε νησίδες, σχολεία, δημόσια κτίρια.

Χρειάζεται να αξιοποιηθούν, όπως ήδη έχουμε επισημάνει στο δημοτικό συμβούλιο, οι δυνατότητες (και τα προγράμματα χρηματοδότησης για ανέργους κλπ) που προκύπτουν από το νέο νομοσχέδιο της «Κοινωνικής Οικονομίας». Στο επίκεντρο είναι οι συνεταιρισμοί κοινωνικής οικονομίας, που στην περίπτωση των Βριλησίων θα μπορούσαν να λειτουργήσουν π.χ. για τη συνεταιριστική διαχείριση των δημοτικών εγκαταστάσεων της οδού Μητροπούλου, που σήμερα ενοικιάζονται, με πολλά προβλήματα, σε ιδιωτική εταιρεία. (Ακόμη και ο εθελοντισμός θα ενισχύονταν από μια ανοιχτή και δημοκρατική λειτουργία της πόλης και θα συνέβαλε αποφασιστικά σε ένα τέτοιο εγχείρημα).

Προϋπολογισμός fast track!

Η «Δράση» μόνιμα θέτει ως κεντρικό αίτημα, **τη συμμετοχή των δημοτών** στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων. Ακόμη περισσότερο σε συνθήκες οικονομικής κρίσης και αποδόμησης του κοινωνικού κράτους, η κατάρτιση του προϋπολογισμού θα έπρεπε να εκφράζει μια **σχέση με την κοινωνία**. Αντ' αυτού, η διοίκηση επεξεργάστηκε επί εβδομάδες τα στοιχεία με το επιτε-

κατεύθυνση από αυτήν του «Καλλικράτη», που θα προτάσει τη χρηστή διαχείριση και τη διεκδίκηση πόρων. Έναν προϋπολογισμό με κοινωνικό πρόσημο, αλληλεγγύη, συμμετοχή και ενεργοποίηση των δημοτών για την ευρύτερη δυνατή συναίνεση στους στόχους του. Ο προϋπολογισμός που έφερε η δημοτική αρχή σχεδιάζει μείωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και των έργων στην πόλη και αύξηση των τελών για να αποφύγουμε το «καθεστώς εξυγίανσης» της κυβέρνησης. Η τελευταία, με τις συνεχείς και αλληλοσυγκρουόμενες νομοθετικές ρυθμίσεις της, έχει θέσει ήδη την αυτοδιοίκηση σε καθεστώς επιτηρούμενες νευρώσεις.

Η σημερινή δημοτική πλειοψηφία έχει διαμορφώσει με τα χρόνια, μια στρεβλή εικόνα για τα πράγματα. Αυτάρκης, συντηρητική και συγκεντρωτική, περιορισμένη στο δημοτικό μας μικρόκοσμο, μοιάζει ανυποψίαστη για τις μεγάλες αλλαγές που συντελούνται. Η πολιτική της μοιάζει ολοένα και περισσότερο με αυτήν της κυβέρνησης, που δίθην ξαφνικά, ανακάλυψε τη δυσμενή πραγματικότητα για να οδηγήσει τη χώρα και την κοινωνία στον μονόδρομο της καταστροφής.

«Απέναντι» της, μια φιλοκυβερνητική τοπική αντιπολίτευση, η οποία ζει σε άλλη χώρα, δεν έχει τίποτε να πει, πέραν των επισημάνσεων περί κακής διαχείρισης από την πλευρά της διοίκησης, υπερασπιζόμενη την κυβέρνηση και τα καλά του «Καλλικράτη».

Μια εναλλακτική πολιτική πρόταση στο προάστιο θα περιλάμβανε τη συγκρότηση ενός τοπικού κινήματος στον αντίποδα αυτών των πολιτικών, σε κατεύθυνση αμφισβήτησης των κυβερνητικών περιορισμών, εμπλοκής με τα μεγάλα ζητήματα της κοινωνίας και της χώρας, διεύρυνσης των τοπικών κοινωνικών δομών. Όσα δηλαδή, αδυνατούν να πράξουν η δημοτική πλειοψηφία και ο συνδυασμός της μείζονος αντιπολίτευσης. ☑

Αβοήθητη ...η «Βοήθεια Στο Σπίτι»!

Της Αθηνάς Κρικέλα

Το πρόγραμμα «βοήθεια στο σπίτι», μέχρι σήμερα, χρηματοδοτείτο από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), όπως και άλλες κοινωνικές δράσεις. Τα πράγματα όμως βεβαίως άλλαξαν! Η εγκατάλειψη που εμφανίζουν σήμερα όλες οι δομές πρόνοιας, αντανακλούν τις αλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί στην ευρωπαϊκή σκηνή, σε συνδυασμό με την εφαρμογή τους σε εθνικό επίπεδο.

Η Ευρωπαϊκή πολιτική: Από την απασχόληση στην ανταγωνιστικότητα

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), έχοντας μέχρι σήμερα ως κύριο στόχο την **προώθηση της απασχόλησης** -και έμμεσα την **κοινωνική ένταξη**, υποστήριξε δράσεις κατά της ανεργίας και του κοινωνικού αποκλεισμού και παρεμβάσεις για τον «εξογχορισμό» των τομέων υγείας, παιδείας και δημόσιας διοίκησης. Μέχρι και το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Γ ΚΠΣ), το Ε.Κ.Τ. υποστήριξε τις προσπάθειες των κρατών-μελών για την ανάπτυξη της αγοράς εργασίας, αφήνοντας περιθώρια και για δράσεις κοινωνικού χαρακτήρα.

Ο ισχύων όμως Κανονισμός (2006) έχει προσαρμοστεί στην αναθεωρημένη στρατηγική της Λισαβόνας (2005). Ο στόχος της **ανταγωνιστικής ευρωπαϊκής οικονομίας** διαπερνά πλέον το περιεχόμενο όλων των δράσεων, με πολιτικές που αποσκοπούν σε μεταρρυθμίσεις στην **εκπαίδευση** (σύνδεση με την αγορά εργασίας), στο **ασφαλιστικό σύστημα** (επιμήκυνση του χρόνου εργασίας, «ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής του γηράσκοντα εργατικού δυναμικού»), στις **εργασιακές σχέσεις** (προώθηση των ελαστικών μορφών εργασίας, αύξηση της κινητικότητας των εργαζομένων κλπ).

Η εφαρμογή αυτών των πολιτικών αντανακλάται και στα Επιχειρησιακά Προγράμματα -οδηγούς δράσης που εκδίδουν τα υπουργεία και οι δήμοι. Στο σχετικό πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», τίθεται τώρα ως στρατηγικός στόχος, «η αξιοποίηση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού για την ανάπτυξη της χώρας και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής», ώστε να δημιουργηθεί το «ικανό και ποιοτικό ανθρώπινο δυναμικό που θα συμβάλει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και θα προάγει τη βιώσιμη ανάπτυξη».

Η ελληνική πολιτική: Ό,τι πήραμε, πήραμε...

Οι κοινωνικού χαρακτήρα δράσεις που υλοποιήθηκαν έως και το Γ' ΚΠΣ, σε κάποιο βαθμό, επέφεραν βελτιώσεις, ειδικά σε τομείς όπως η **παροχή υπηρεσιών φροντίδας** (παιδιά ηλικιωμένων, ευπαθείς ομάδες, κ.α.) και προσέφεραν τεχνολογία και εμπειρία σε φορείς της αυτοδιοίκησης. Παρά ταύτα, δεδομένων των πόρων που χρησιμοποιήθηκαν και της χρονικής διάρκειας στην οποία υλοποιήθηκαν, τα αποτελέσματα για την ελληνική διοίκηση υπήρξαν πενιχρά και δεν εξασφάλισαν τη βιωσιμότητα αυτών των δομών. Στη χώρα μας, δεν δομήθηκε ποτέ ένα συνεκτικό, ορθολογικό και απο-

τελεσματικό κοινωνικό κράτος, οπότε, η στήριξη του ευρωπαϊκού ταμείου, ήρθε απλώς να «μπαλώσει» ελλείψεις, με στρεβλό και ελλιπή τρόπο και κάποιες φορές, να υποκαταστήσει πλήρως, με περιορισμένο πάντως χρονικό ορίζοντα, το ανύπαρκτο κοινωνικό κράτος.

Η ισχύουσα χρηματοδότηση θα συνεχιστεί έως το τέλος του 2011 και μετά θα σταματήσει, αφού πλέον το χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα στοχεύει στην απασχόληση και δεν συνάδει με το περιεχόμενο του «βοήθεια στο σπίτι», του οποίου ο χαρακτήρας είναι καθαρά προνοιακός.

Κοινωνικά Προγράμματα και πολιτικές

Είναι χαρακτηριστικό, ότι πάντα απουσίαζε κάποιο **εθνικό σχέδιο κοινωνικής πολιτικής** για μια σειρά κομβικούς τομείς (κυρίως δράσεις για ευπαθείς ομάδες), ώστε με άξονα αυτό, οι δράσεις του Ε.Κ.Τ. να διαδραματίσουν ρόλο ως παράγοντες κοινωνικής καινοτομίας. Επιπλέον, όλες οι κοινωνικές δομές, λειτουργούν κυρίως ως πεδίο εφαρμογής των ευέλικτων μορφών εργασίας, με συμβάσεις ορισμένου χρόνου και έργου που ανανεώνονται μέχρι τη λήξη των κοινωνικών προγραμμάτων, εξυπηρετώντας έτσι το στόχο της «ευελιξίας». Αυτό το στοιχείο, χαρακτηρίζει συνολικά τη σύγχρονη οικονομική και πολιτική μας πραγματικότητα: Οι κοινωνικές ανάγκες ικανοποιούνται με προσωπικό που εργάζεται περιστασιακά και σε επισφαλείς συνθήκες, με ότι αυτό συνεπάγεται για την ποιότητα και τη συνέχεια των προγραμμάτων.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα κοινωνικά προγράμματα που υλοποιούνταν από τους δήμους, όπως η «βοήθεια στο σπίτι», τα ΚΔΑΠ, ΚΔΑΠ ΜΕΑ, οι παιδικοί σταθμοί, τα ΚΗΦΙ, η Κοινωνική Μέριμνα κλπ. Ο στόχος τους μέχρι τώρα, ήταν η «απελευθέρωση» δυναμικού, κυρίως των γυναικών που ασχολούνταν με τη φροντίδα των παιδιών, των ηλικιωμένων, των ατόμων με ειδικές ανάγκες, **για να διευκολυνθεί η ένταξη τους στην αγορά εργασίας**. Παρόλο δηλαδή που ο πραγματικά «ωφελούμενος» ήταν το παιδί ή ο ηλικιωμένος, κατά το πρόγραμμα «ωφελούμενος» ήταν η γυναίκα που τους φρόντιζε. Στο πνεύμα όμως της αναθεωρημένης Λισαβόνας, η συνθήκη αυτή τροποποιήθηκε και το ταμείο, μέσω κουπονιών, επιδοτεί τώρα απευθείας μόνο γυναίκες που πληρούν συγκεκριμένα κοινωνικοοικονομικά κριτήρια, με αποτέλεσμα οι υπάρχουσες δομές να καταρρεύσουν, καθώς το ελληνικό κράτος αδυνατούσε να υποστηρίξει τη βιωσιμότητά τους.

Ορατή συνέπεια αυτής της αλλαγής ήταν πολλές δομές, όπως τα ΚΔΑΠ, να κλείσουν, παιδικοί σταθμοί να υπολειτουργούν ή να κλείνουν (περισσότερο τώρα με τις περικοπές των προσλήψεων), ενώ τα ΚΔΑΠ για άτομα με ειδικές ανάγκες «διασώθηκαν» την τελευταία στιγμή από το Υπουργείο Εσωτερικών, μετά από διαμαρτυρίες των γονέων. Τέλος, και το «βοήθεια στο σπίτι» οδεύει προς οριστικό κλείσιμο, μετά τις τελευταίες αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο. (1605/οικ/385 Κοινή Υπουργική Απόφαση).

Στη συγκεκριμένη αυτή απόφαση, αναφέρεται ότι το πρόγραμμα εντάσσεται στην «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής μέσω παροχής κατ'οίκον υπηρεσιών φροντίδας σε εξαρτώμενα μέλη των οικογενειών **ανέργων** και αναγνωρισμένα επαπειλούμενων με ανεργία εργαζομένων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, μέσω των Μονάδων Βοήθειας στο Σπίτι και των Μονάδων Κοινωνικής Μέριμνας, με σκοπό την διευκόλυνση στην επανένταξη στην αγορά εργασίας και στην διατήρηση της εργασίας σε συγγενικά τους άτομα, τα οποία είναι άνεργα ή επαπειλούμενα με ανεργία». Δηλαδή, δικαιούχοι των υπηρεσιών του προγράμματος «βοήθεια στο σπίτι», θεωρούνται μόνον **όσοι έχουν συγγενείς ανέργους πιστοποιημένους από τον ΟΑΕΔ**, έχουν δηλαδή κάρτα ανεργίας ή είναι εργαζόμενοι επαπειλούμενοι με ανεργία, «με προοπτική να διευκολυνθούν στην κινητικότητα της εργασίας τους». Ωφελούμενοι λοιπόν, των προγραμμάτων θα είναι πλέον οι άνεργοι συγγενείς και όχι οι ίδιοι οι ηλικιωμένοι ή τα άτομα με ειδικές ανάγκες. **Αποκλείονται έτσι, όσοι ηλικιωμένοι ζουν μόνοι, χωρίς συγγενικό περιβάλλον αλλά και όσοι έχουν παιδιά με μισθό της τάξης των 600-700€, τα οποία υποτίθεται ότι οφείλουν να αναλάβουν άμεσα και χωρίς βοήθεια από τα προγράμματα, τη στήριξη των γονέων τους!**

Αβοήθητη η «Βοήθεια Στο Σπίτι»

Η «Δράση» είχε συναντήσει τους εργαζόμενους της μονάδας «Βοήθεια στο σπίτι» πριν από πέντε μήνες, στο χώρο της δημοτικής επιχείρησης. Τότε, κοινή διαπίστωση όλων, ήταν η ανάγκη στήριξης και επέκτασης του προγράμματος! Στα Βριλήσσια το πρόγραμμα εξυπηρετεί μέχρι σήμερα περίπου 90 άτομα, ανθρώπους μοναχικούς, ηλικιωμένους, ανήμπορους και άτομα με ειδικές ανάγκες. Οι δύο ομάδες (κάθε ομάδα αποτελείται από κοινωνική λειτουργό, νοσηλεύτρια και οικογενειακή βοηθό) πραγματοποιούν περίπου από έξι επισκέψεις την ημέρα. Πρόκειται για ένα πετυχημένο και απαραίτητο πρόγραμμα στο πλαίσιο της προνοιακής κοινωνικής πολιτικής του δήμου. Σήμερα, σε περίοδο ανεργίας, ανέχειας και περικοπών των κοινωνικών επιδομάτων, θα περιμενε κανείς το κράτος να στηρίξει περισσότερο τις κοινωνικές ομάδες που έχουν ανάγκη βοήθειας. Αντ' αυτού, οι νέες προϋποθέσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα αποκλείουν την πλειοψηφία των μέχρι σήμερα εξυπηρετούμενων.

Σε πρόσφατη συνάντησή της «Δράσης» με τους εργαζόμενους στο πρόγραμμα, εκφράστηκε η απογοήτευσή τους, αφενός για τη μείωση της χρηματοδότησης, αφετέρου για τους νέους όρους συμμετοχής που έχουν θεθεί. Οι εργαζόμενοι υποστηρίζουν πως απ' τους 90 ωφελομένους συνδημότες μας σήμερα, λιγότεροι από 10, πληρούν τις νέες προϋποθέσεις ένταξης στο πρόγραμμα! Όλοι όσοι επί χρόνια παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε ανθρώπους μοναχικούς, ηλικιωμένους και άτομα που δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν, εκφράζουν παράπονο και αγανάκτηση καθώς βλέπουν το πρόγραμμα να οδηγείται σε κλείσιμο και τους ίδιους να απειλούνται με ανεργία.

Για τους παραπάνω λόγους, οι εργαζόμενοι στο «Βοήθεια στο σπίτι», προχώρησαν σε σαρανταοκτώωρη απεργία στα τέλη Μαρτίου, διεκδικώντας **να καλυφθούν από εθνικούς πόρους** τα κενά του προγράμματος τα οποία προκύπτουν από τα νέα κριτήρια του ΕΣΠΑ και οι εργαζόμενοι να ενταχθούν στις υπηρεσίες των Δήμων από το 2012 που δεν θα δίνεται πια Ευρωπαϊκή χρηματοδότηση.

Αυτό που συμβαίνει σήμερα στο «Βοήθεια στο σπίτι», δεν είναι παρά ένα δείγμα για το τι θα συμβεί στον τομέα παροχής κοινωνικών υπηρεσιών. Οι διοικήσεις των περισσότερων δήμων, προέκταση του κεντρικού κράτους και όμηροι των κομματικών τους εντάξεων, δεν έχουν καταφέρει μέχρι σήμερα, μέσα από τα συλλογικά τους όργανα (ΚΕΔΚΕ), να διεκδικήσουν με αξιώσεις τα κονδύλια που θα καλύπτουν τις ολοένα και μεγαλύτερες αρμοδιότητες που τους μεταφέρει η κεντρική διοίκηση. Απαιτείται η προσοχή και η κινητοποίηση όλων μας για τη διαφύλαξη των κεκτημένων, απέναντι τόσο στη κυβέρνηση-υπηρετή της ΕΕ και του ΔΝΤ, όσο και απέναντι στη διοίκηση του δήμου που επικαλούμενη τη μείωση της χρηματοδότησης «σταυρώνει» μοιρολατρικά τα «χέρια». Θεωρούμε ότι τα κοινωνικά προγράμματα πρέπει να καλυφθούν και από κονδύλια του Δήμου, στο βαθμό που το κράτος ουσιαστικά τα νεκρώνει και οι εργαζόμενοι να αποκτήσουν μόνιμη δουλειά, ως ελάχιστη αναγνώριση της πολύχρονης προσφοράς τους. Είναι αδιανόητο να αφεθούν στην τύχη τους μοναχικοί και ανήμποροι άνθρωποι, ειδικά αυτήν την περίοδο που περικόπτονται εισοδήματα και οι πιο αδύναμες κοινωνικές ομάδες δίνουν μάχη για την επιβίωσή τους.

Η «Δράση» θα αγωνιστεί με κάθε τρόπο, ώστε να στηριχθεί και να διευρυνθεί η υπάρχουσα προνοιακή δομή στο δήμο μας.

☑

του Κυριάκου Μπεχράκη

Σ' αυτή τη στήλη, πάντα επιλέγουμε να παρουσιάσουμε συνδημότες μας, γνωστούς για το έργο τους και εκτός προαστίου. Αυτή τη φορά, θα αφιερώσουμε λίγες γραμμές σ' ένα δικό μας άνθρωπο, τον Δημήτρη, που έφυγε πρόσφατα εντελώς αναπάντεχα από κοντά μας.

Όλοι όσοι τον γνώρισαν τον αγάπησαν. Για την αστείρευτη ενεργητικότητά του, για τη διεισδυτική ματιά του, για τη λεπτή του οξυδέρκεια, για τη δυνατότητά του να θέτει στόχους και να τους υλοποιεί, σαν να είναι κάτι απλό, που καθένας μπορεί να κάνει. Γιατί ήταν με τα μάτια ανοιχτά, να αναλάβει ευθύνες, να προκαλεί δημιουργικά, σαν να ναί κι αυτό αυτονόητο.

Ο Δημήτρης, στο κέντρο της παρέας. Στο κέντρο της οικογένειας. Υπεύθυνος. Πειστικός. Έτοιμος να αφηνιάσει με ερωτήματα δύσκολα, που όμως μπορούσε να αντιμετωπίσει. Όλοι γύρω του πιο ασφαλείς.

Στη «Δράση» μπήκε στο «παραπέντε» των εκλογών του 2006 και άλλαξε όλο το κλίμα. Μας χάρισε απλόχερα την αισιοδοξία του. Την πίστευε. Ως δυνατότητα σχέσης και επικοινωνίας, ζητούσε ολόενα και περισσότερα, γιατί ο ίδιος ήταν σε θέση να τα προσφέρει.

Άνθρωπος ουσία αντισυμβατικός, ακούραστος, αγαπητός, αισιόδοξος, εμπνευσμένος, ισορροπούσε τις προσωπικές και κοινωνικές του ανησυχίες, τις συμφιλίωσε, τις θεμελίωσε, τις μετέδιδε, έπραττε, οτιδήποτε άξιζε τον κόπο, ό,τι ήταν δυνατό. Γι' αυτό και η ξαφνική απώλειά του είναι δύσκολο να βιωθεί... Γι' αυτό και η «Δράση» έχασε κάτι από τη ζεστασιά της...

Τι μπορεί να σημαίνει σήμερα «αριστερός»; Τι σημαίνει χθες, ποιες οι αγωνίες, οι ελπίδες, οι διαφύσεις ενός ολόκληρου, συχνά αθέατου κόσμου, που μπορεί να μη διαθέτει το φωτοστέφανο του επαναστάτη αλλά που αρνείται πεισματικά «να πουλήσει τη ψυχή του στο διάβολο»; Ποια είναι η σχέση του με τους κοινωνικούς αγώνες και την αριστερά, παρά τα προβλήματα και τις ανεπάρκειές της; Τι είναι αυτό που διαφοροποιεί την Ελλάδα του μνημονίου, με την προ-μνημονίου εποχή και πώς αυτό επιδρά στους «αριστερούς»; Είναι προφανές ότι εδώ δεν θα δοθούν συνολικές απαντήσεις, παρά μόνο επισημάνσεις, ερεθίσματα για προβληματισμό και συζήτηση.

Ο καπιταλισμός της ευμάρειας και η κρίση του

Είναι η εποχή της ανόδου του βιοτικού επιπέδου σε πρωτόγνωρα για την ελληνική κοινωνία επίπεδα. Της εκτεταμένης επέκτασης της διαφθοράς, του «εύκολου πλουτισμού», της ατομικιστικής καταναλωτικής ευδαιμονίας, της ΠΑΣΟΚικής ιδεολογίας, της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας. Αν λάβει κανείς υπόψη του ότι στη χώρα, σημαντικό τμήμα του ιδιωτικού τομέα είναι κι' αυτό κρατικοδίδαιο, ότι οι περισσότερες μεγάλες επιχειρήσεις και σημαντικός αριθμός μικρομεσαίων, επιβιώνουν μέσω του κράτους, αντιλαμβάνεται το μέγεθος της συναίνεσης μέσω της διαφθοράς, της μίζας, του μαύρου χρήματος, του παρασιτικού τρόπου ζωής, των επιδοτήσεων, της κατασπατάλησης των εθνικών και κοινοτικών πόρων.

- Η άλλη όψη της επίπλαστης ευμάρειας, ήταν ο υπερδανεισμός, η καταστροφή του παραγωγικού ιστού της χώρας, η οικολογική κρίση, η απουσία κάθε συλλογικού οράματος, η απουσία οποιουδήποτε αναπτυξιακού σχεδίου που να εστιάζει στα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της χώρας.

Και η Αριστερά, τι κάνει;

Σχεδόν τίποτα ή έστω πολύ λίγα, σε επίπεδο πολιτικής και ιδεολογικής συγκρότησης. Ένα τμήμα της βολεύτηκε ως προνομιούχο κομμάτι της συνδικαλιστικής και κρατικής γραφειοκρατίας. Άλλο τράβηξε το δρόμο της μοναδικής αλήθειας. Άλλο πίστεψε ότι η επίκληση και μόνο της ανατροπής των καπιταλιστικών σχέσεων ισοδυναμεί με πολιτική, άλλο ανέλαβε να χτίσει το «πραγματικό» επαναστατικό κόμμα κλπ. Ποιά ήταν η αντίδραση του κόσμου της αριστεράς απέναντι σ' αυτό το σκηνικό; Κάποιοι συμβιβάστηκαν με τον καπιταλισμό της ευμάρειας και αποτέλεσαν εξέχον μέρος του. Άλλοι, εξακολούθησαν να στελεχώνουν τα κόμματα και τις ποικιλώνυμες αριστερές οργανώσεις. Και ορισμένοι επέλεξαν να μην ενταχθούν σε κάποιο κεντρικό πολιτικό σχηματισμό αλλά να μείνουν ενεργοί σε σωματεία, κοινωνικές οργανώσεις, τοπικές συλλογικότητες. Τέλος, σημαντικό τμήμα του απλού κόσμου της αριστεράς, συμπεριμένο από την απαξίωση οποιουδήποτε συλλογικού οράματος και από την απουσία αξιόπιστου αριστερού πολιτικού λόγου (και πιο πολύ πράξης), κουρασμένο και ηττημένο, επέλεξε το μοναχικό δρόμο της προσωπικής αξιοπρέπειας και εντιμότητας, της αποστασιοποίησης, απλά «για να σώσει οτιδήποτε αν σώζεται»...

Ποιος αλήθεια είμαι εγώ και πού πάω... Η δυστυχία του να είσαι αριστερός!

του Διονύση Ηλιόπουλου

Ο καταστρεπτικός καπιταλισμός, ως αδιέξοδο

Όσα όμως επακολούθησαν, ούτε οι πιο καταστροφολογικές αναλύσεις δεν είχαν προβλέψει. Η χώρα, μέσω κοινοβουλευτικού πραξικοπήματος, υπογράφει μια δανειακή σύμβαση, που κατά τους ειδικούς δεν έχει προηγούμενο. Η ελληνική κοινωνία υποβάλλεται σε «θεραπεία», «μπαίνει στην εντατική» και άλλα τέτοια, που στους παλαιότερους μόνο ανατριχιαστικούς συνειρμούς προκαλούν. Η Ελλάδα, ως ο αδύναμος κρίκος μιας ευρωπαϊκής οικονομίας, όπου η ανάπτυξη μέσω του υπερδανεισμού και της διόγκωσης του χρηματοπιστωτικού τομέα έλαβε τέλος, επιλέχθηκε σαν το πειραματικό εργαστήριο του σοκ για την εφαρμογή καταστροφικών πολιτικών. Η ελληνική οικονομία και κοινωνία, μέσω της αφαίμαξης των όποιων πλουτοπαραγωγικών πόρων διαθέτει, μπήκε σ' ένα σπινάλ ύφεσης και οικονομικού θανάτου, για να πληρώνει τα τοκοχρεολύσια ενός διαρκώς διογκούμενου χρέους.

Οι πολιτικές που τώρα εφαρμόζονται είναι τόσο ξεστσίπωτα ταξικές, που όμοιες τους δεν έχει γνωρίσει η χώρα. Για ευρύτατα τμήματα του πληθυσμού μπαίνει πια θέμα επιβίωσης. Το έτσι κι αλλιώς ξαχαρβαλωμένο κράτος, τώρα διαλύεται. Η δημοκρατία έχει ήδη καταλυθεί. Και τα μέτρα του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος, επιπροσθέτουν το ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας σε τιμή ευκαιρίας στα κοράκια του διεθνούς χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου.

Οι συγκεντρώσεις στο Σύνταγμα

Οι μεγαλειώδεις συγκεντρώσεις της πλ. Συντάγματος και όλης της χώρας, άλλαξαν το τοπίο. Αιφνιδίασαν το κατεστημένο πολιτικό προσωπικό, επιβεβαιώνοντας τη διαπίστωση πως προϋπόθεση για λύση σε διαφορετική κατεύθυνση είναι η μαζική είσοδος του λαϊκού παράγοντα στις εξελίξεις.

Η Αριστερά όμως, εξακολουθεί να νομιμοποιεί με την παρουσία της το γελοίο, πλέον τσίρκο, που λέγεται ελληνική βουλή. Καταγγέλλει, καλεί σε διαδηλώσεις, αλλά στην πραγματικότητα, φοβισμένη και περιχαρακωμένη στα μαγαζάκια και τις εμμονές της, δεν κάνει τίποτα που θα οδηγούσε σ' έναν αξιόπιστο ανατρεπτικό πόλο ελπίδας για την κοινωνία. Ο κόσμος, τουλάχιστον αυτός που δεν ζει με την προσδοκία της επιβίωσης του κόμματος ή της ομάδας του, αλλά έχει την καρδιά και το μυαλό του ανοικτό στις κοινωνικές διεργασίες, αγωνιά, αφυπνίζεται, αυτοσχεδιάζει, αντιδρά αλλά δεν έχει πολιτικό σχέδιο και στρατηγική ανατροπής.

Το σίγουρο είναι πλέον, ότι κανείς δεν μπορεί να περιχαράκωνεται στην ατομικότητά του, να επικαλείται το άλλοθι της κοινωνικής απάθειας και αφασίας. Μόνος, κανείς δεν μπορεί να σώσει τίποτα πια. Αντιστρέφοντας ένα πετυχημένο ρητό της δεκαετίας του '80, «εκτός από τη μοναξιά, υπάρχει και ο ιμπεριαλισμός». Και καταστρέφει πια ανοικτά τη ζωή μας και τη χώρα μας.

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ...

Του Σάμη Γαβριηλίδη

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία πως το μνημόνιο και η παράδοση του τόπου μας σε επιλογές και αποφάσεις ξένων κέντρων υποβαθμίζει με τραγικό τρόπο και απρόβλεπτες συνέπειες τη ζωή μας..

Δεν υπάρχει επίσης καμία αμφιβολία πως σε περιόδους κρίσεις αναπτύσσονται πρωτοβουλίες και παράγεται σκέψη που προωθεί τη ζωή και προάγει την αντίδραση των απλών ανθρώπων στη λαίλαπα των αποφάσεων της όποιας απόχρωσης εξουσίας.

Ακόμη δεν υπάρχει αμφιβολία πως ζούμε σε ένα ευρύτερο περιβάλλον και δεν έχουμε τη δυνατότητα να επιβάλλουμε τις αποφάσεις μας όσο δίκαιες κι αν είναι.

Και δεν υπάρχει αμφιβολία πως καμία λύση στα προβλήματά μας δεν πρόκειται να υπάρξει αν δεν πάρουμε την τύχη στα χέρια μας, αν δεν ξεπεράσουμε την όποια αντίληψή μας πως όλα θα μας τα

λύσει το κράτος, αν δεν καταλάβουμε πως το κράτος είμαστε εμείς και το ότι, πέρα από κάθε ιδεολογία, απόλυτες λύσεις δεν υπάρχουν.

Στις σημερινές λοιπόν συνθήκες οι τοπικές κοινωνίες, και κυρίως οι Δήμοι και οι Κοινότητες, καλούνται να γίνουν οι πρωτοπόροι ακριβώς σε αυτή την αντίδραση των πολιτών στις αποφάσεις των κεντρικών εξουσιών.

Σημαντικοί μοχλοί σε αυτή την αντίδραση μπορούν να γίνουν δύο δραστηριότητες: πρώτον ο τρόπος λήψης των αποφάσεων των δημοτικών εξουσιών με συμμετοχή όσο περισσότερων δημοτών σε αυτές, κάτι που σε βασικές γραμμές έχει περιγράψει η «Δράση» στο πρόγραμμά της, και εφαρμόζει από την ίδρυσή της στην εσωτερική της λειτουργία, και δεύτερον η δημιουργία και στήριξη από το Δήμο συμμετοχικών εταιρειών κοινωνικής οικονομίας με στόχο την καταπολέμηση, τουλάχιστον σε τοπικό επίπεδο, της ανεργίας αλλά και την υπεράσπιση των κοινωνικών παροχών (βοήθεια στο σπίτι, τοπική συγκοινωνία κ.λπ.), εταιρειών που διαχειρίζονται από τους εργαζόμενους σε αυτές, που παράγουν και στοιχειώδες κέρδος που επανεπενδύεται για το κοινωνικό σύνολο και που ο Δήμος έχει δικαίωμα να τις ενισχύσει και οικονομικά. Αλλά και που οι εργαζόμενοι σε αυτές δεν αμείβονται αν δεν παράγουν έργο.

Εν ολίγοις, μόνον η επιστροφή στην πρωτογενή παραγωγή θα μας βοηθήσει, είτε αφορά προϊόντα, είτε αφορά υπηρεσίες, είτε μεταποίηση.

Κανένα μνημόνιο δεν μπορεί να μας σώσει, όπως και καμία δημοσιούπλληλική νοοτροπία.

